

Vyhodnocování rozsahu (velikosti) a významnosti vlivů
záměrů na přírodu a krajinu

Katalog kritérií

Základním východiskem je charakter záměru a vymezení zájmového území

1. Umístění záměru:

- Uvnitř areálů
- V zastavěném území sídel
- Ve volné kulturní krajině v návaznosti na sídla
- Ve volné kulturní krajině mimo dosah sídel

2. Významnost zájmového území:

- Obecná a zvláštní ochrana přírody
- Výskyt ohroženého genofondu
- Rozmanitost přírodních prvků
- Krajinný ráz a krajinné struktury

3. Významné dopady na přírodu a krajinu:

- Změny v chemismu ovzduší, vod, půdy (vlivy na trofické podmínky)
- Změny vodního režimu (vlivy na hydrické podmínky)
- Změny v druhové skladbě přírodních prvků (vlivy na stabilitu a odolnost)

4. Pozitivní vlivy:

- Vytvoření předpokladů pro zvýšení biodiverzity
- Vytvoření předpokladů pro rekultivaci degradovaného území
- Vytvoření předpokladů pro zlepšení parametrů krajinného rázu

1) Kritérium umístění záměru

- **Stupnice bodového hodnocení pravděpodobnosti výskytu významných vlivů na prvky zájmového území**

- 0   nepředpokládají se
- 1   málo pravděpodobný
- 2   očekávaný
- 3   pravděpodobný
- 4   vysoce pravděpodobný

- **Významnost kritéria (modelová váha):**

- Uvnitř areálů
  1. v objektech a zpevněné plochy
  2. rostlý terén
- V zastavěném území sídel
  1. zpevněné plochy
  2. rostlý terén pozměněný nebo rostlý terén přírodní
- Ve volné kulturní krajině v návaznosti na sídla
  1. Výrazně změněná, minimum přírodních prvků
  2. Využívaná, běžná přítomnost přírodních prvků
  3. S výrazným přírodním charakterem
- Ve volné kulturní krajině mimo dosah sídel
  1. Výrazně změněná, minimum přírodních prvků
  2. Využívaná, běžná přítomnost přírodních prvků
  3. S výrazným přírodním charakterem

2) Kritérium obecná a zvláštní ochrana

- **Stupnice bodového hodnocení pravděpodobnosti výskytu významných vlivů na prvky zájmového území**

- 0 nepředpokládají se
- 1 málo pravděpodobný
- 2 očekávaný
- 3 pravděpodobný
- 4 vysoce pravděpodobný

- **Významnost kritéria (modelová váha):**

- Poloha záměru s ohledem na polohu ZCHÚ
  1. Mimo ZCHÚ
  2. V ochranném pásmu ZCHÚ
  3. Přímý územní nárok
- Vlivy ve zvláště nebo obecně chráněných krajinných celcích
  1. Přírodní park mimo nejcennější území a zóny CHKO s nejmírnějším režimem ochrany
  2. Nejcennější území přírodních parků a 2. zóna CHKO
  3. 1. zóna CHKO a území národních parků
- Vlivy v prvcích obecné ochrany typu VKP
  1. Ze zákona (§3, 114/1992 Sb.), tj. řeky, rybníky, rašeliniště, lesy, vodní toky, údolní nivy
  2. Registrované
- Vlivy ve skladebných prvcích ÚSES

3) Kritérium ohrožený genofond

- **Stupnice bodového hodnocení pravděpodobnosti výskytu významných vlivů na prvky zájmového území**
  - 0   nepředpokládají se
  - 1   málo pravděpodobný
  - 2   očekávaný
  - 3   pravděpodobný
  - 4   vysoce pravděpodobný
- **Významnost kritéria (modelová váha):**
  - Obecný charakter výskytu ohroženého genofondu
    1. Dočasný výskyt
    2. Trvalý výskyt
  - Ojedinelé a unikátní lokality genofondu ve vazbě na úroveň výskytu
    1. Místní úroveň
    2. Regionální a vyšší úroveň
  - Lokality ojedinelých či unikátních ekosystémů
    1. Místní úroveň
    2. Regionální a vyšší úroveň
  - Reprezentativní lokality stabilních ekosystémů
    1. Místní úroveň
    2. Regionální úroveň
    3. Celostátní úroveň

4) Kritérium biodiverzita

- **Stupnice bodového hodnocení pravděpodobnosti výskytu významných vlivů na prvky zájmového území**

- 0   nepředpokládají se
- 1   málo pravděpodobný
- 2   očekávaný
- 3   pravděpodobný
- 4   vysoce pravděpodobný

- **Významnost kritéria (modelová váha):**

- Významné krajinné prvky (VKP)
  - Vodní toky upravené
  - Vodní toky přirozené
  - Vodní plochy antropogenní
  - Vodní plochy přírodní
  - Lesy druhově bohatší
  - Lesy monokulturní nebo málodruhové
- Stanovištně rozmanité prvky
  - Mokrý hydrická řada (rašeliniště, slatiny, podmáčené louky)
  - Střední hydrická řada (lesíky, remízky)
  - Agrární terasy, soustavy mezí a kamenic jako liniové prvky
  - Suchá řada (xerothermní prvky)

5) Kritérium krajinný ráz

- **Stupnice bodového hodnocení pravděpodobnosti výskytu významných vlivů na prvky zájmového území**
  - 0 nepředpokládají se
  - 1 málo pravděpodobný
  - 2 očekávaný
  - 3 pravděpodobný
  - 4 vysoce pravděpodobný
- **Významnost kritéria (modelová váha):**
  - Stávající narušení
    1. Obecně degradované s výraznou převahou antropogenních, spíše technických novotvarů
    2. Narušené plošnou zástavbou
    3. Narušené horizontálně dominujícími prvky
  - Charakter přírodní krajiny ve vazbě na členitost
    1. Otevřené prostory, nízká plošná i vertikální členitost
    2. Členitější prostory, harmonické měřítko
    3. Výrazně členité přírodní prostory
  - Historická paměť krajiny
    1. Doklady využití a kultivace krajiny
    2. Koncentrace památkově chráněných nebo významných objektů, souborů a přírodních kompozic
  - Pozice a charakter vizuálně vnímatelných dominant
    1. V zástavbě
    2. V krajině – architektonické dominanty
    3. Přírodní dominanty

6) Kritérium možných významných dopadů na přírodu a krajinu

- **Stupnice bodového hodnocení pravděpodobnosti výskytu významných vlivů na prvky zájmového území**
  - 0 nepředpokládají se
  - 3 málo pravděpodobný
  - 6 očekávaný
  - 9 pravděpodobný
  - 12 vysoce pravděpodobný
- **Významnost kritéria (modelová váha):**
  - Změny trofických poměrů
    - Významné znečištění ovzduší
    - Významná změna chemismu vody
    - Významná změna chemismu půdy
  - Změny hydrických poměrů
    - Významný pokles hladiny podzemní vody
    - Významný vzestup hladiny podzemní vody
    - Významná změna odtokových podmínek
  - Změny poměrů ve složení ekosystémů
    - Zavlečení nepůvodních druhů
    - Postupné změny druhového složení
  - Hlavní zprostředkované vlivy
    - V důsledku trasování vyvolaných investic
    - V důsledku emisí v rámci obslužné dopravy
    - V důsledku ukládání odpadů při výstavbě nebo provozu

7) Kritérium **pozitivní vlivy**

- **Stupnice bodového hodnocení pravděpodobnosti výskytu významných vlivů na prvky zájmového území**

–	0	nepředpokládají se
–	-3	málo pravděpodobný
–	-6	očekávaný
–	-9	pravděpodobný
–	-12	vysoce pravděpodobný

- **Významnost kritéria (modelová váha):**

- Genofond a zvláštní ochrana přírody

- Vytvoření nových prostorových podmínek (refugií)
- Možnost uplatnění záchranných programů
- Zvýšení rozmanitosti stanovišť oproti současnému stavu

- Obecná ochrana přírody

- Vytváření nových interakčních a skladebných prvků ÚSES
- Výsadba dřevin (plošná, liniová, skupinová)
- Rekultivace dotčeného území
- Zvýšení retenční a akumulární schopnosti krajiny

- Krajinný ráz

- Architektonické zkvalitnění objektů a areálů
- Vytváření nových pozitivně vnímaných estetických dominant a pohledově významných nerušících prvků

Vyjádření potenciální významnosti vlivu na přírodu a krajinu

- Pro každý záměr je proveden součet přidělených bodů, který vyjadřuje jeho potenciální významnost z hlediska vlivu na přírodu a krajinu podle jednotlivých kritérií
- Celková potenciální významnost (čím vyšší součet tím více střetů z hlediska daných kritérií)

Algoritmus pro hodnocení významnosti vlivů

=> Dán procentem potenciální významnosti z maximální koncentraci všech možných negativních vlivů

Kritérium	Plošné záměry	Liniové záměry
Umístění záměru	Nevýznamné <5%; málo významné <15%; významné >15%	Nevýznamné <20%; málo významné <60%; významné >60%
Obecná a zvláštní ochrana	Pozitivní a nulové <5%; přijatelné – nevýznamné <10%; podmíněně přijatelné - málo významné <15%; přijatelné s výhradami <20%; nepříznivé – velmi významné <35%; pravděpodobně nepřijatelné >35%	Pozitivní a nulové <10%; přijatelné – nevýznamné <20%; podmíněně přijatelné - málo významné <30%; přijatelné s výhradami <40%; nepříznivé – velmi významné <70%; pravděpodobně nepřijatelné >70%
Genofond	Pozitivní a nulové <10%; přijatelné – nevýznamné <20%; podmíněně přijatelné - málo významné <35%; přijatelné s výhradami <50%; nepříznivé – velmi významné <70%; pravděpodobně nepřijatelné >70%	Pozitivní a nulové <15%; přijatelné – nevýznamné <30%; podmíněně přijatelné - málo významné <50%; přijatelné s výhradami <75%; nepříznivé – velmi významné <90%; pravděpodobně nepřijatelné >90%
Biodiverzita	Pozitivní a nulové <5%; přijatelné – nevýznamné <10%; podmíněně přijatelné - málo významné <15%; přijatelné s výhradami <20%; nepříznivé – velmi významné <35%; pravděpodobně nepřijatelné >35%	Pozitivní a nulové <10%; přijatelné – nevýznamné <20%; podmíněně přijatelné - málo významné <30%; přijatelné s výhradami <40%; nepříznivé – velmi významné <70%; pravděpodobně nepřijatelné >70%
Krajinný ráz	Pozitivní a nulové <5%; přijatelné – nevýznamné <10%; podmíněně přijatelné - málo významné <15%; přijatelné s výhradami <20%; nepříznivé – velmi významné <35%; pravděpodobně nepřijatelné >35%	Pozitivní a nulové <10%; přijatelné – nevýznamné <20%; podmíněně přijatelné - málo významné <30%; přijatelné s výhradami <40%; nepříznivé – velmi významné <70%; pravděpodobně nepřijatelné >70%
Významné dopady	Pozitivní a nulové <10%; přijatelné – nevýznamné <20%; podmíněně přijatelné - málo významné <40%; přijatelné s výhradami <55%; nepříznivé – velmi významné <70%; pravděpodobně nepřijatelné >70%	
Pozitivní vlivy	nevznikají <10%; nevýznamné <20%; málo významné <40%; patrné <55%; velmi významné <70%; silný kompenzační efekt >70%	

Metody sběru informací

- Kvalitativní metody průzkumů fauny a flory
- Kvantitativní metody průzkumů fauny a flory
- Synekologické metody hodnocení ekosystémů a stanovišť
- Dendrologické a sadovnické metody a postupy
- Hodnocení stavu lesních porostů
- Komplexní biotopové mapování
- Hodnocení a vymezení prvků systémů ekologické stability
- Hodnocení kulturně-historických hodnot krajiny
- Hodnocení krajinářsko-estetických hodnot krajiny
- Komplexní hodnocení krajinného rázu

Označení potřebnosti jednotlivých druhů metod:

- + Potřebná
- ? Fakultativní (doporučená)
- Není potřebná

Pracovní postupy

1. Podkladové materiály

- Projektová dokumentace či jiný technický podklad oznamovatele (investora)
- Kartografické podklady
- Podklady odborného charakteru
- Vlastní terénní šetření

2. Vytvoření seznamu informací o stavu přírody a krajiny a odhadu předpokládaných vlivů

3. Vlastní pracovní postup

- Zatřídění záměrů dle kritérií 1-7
- Vyhodnocení posuzovaného záměru

Interpretace a výstupy

7 výstupových kategorií:

1. Ovlivnění přírodních poměrů je pravděpodobně pozitivní
2. K ovlivnění přírodních poměrů nedochází (nulové vlivy)
3. Ovlivnění přírodních poměrů je pravděpodobně přijatelné bez výhrad
4. Ovlivnění přírodních poměrů je pravděpodobně podmíněně přijatelné
5. Ovlivnění přírodních poměrů je pravděpodobně přijatelné s výhradami
6. Ovlivnění přírodních poměrů je pravděpodobně nepříznivé, z hlediska případné přijatelnosti je nezbytné řešit výrazná kompenzační opatření
7. Ovlivnění přírodních poměrů je pravděpodobně nepřijatelné